

Số: 3247 /BC- TTCP

Hà Nội, ngày 09 tháng 10 năm 2016

BÁO CÁO TỔNG KẾT**ĐỀ ÁN 1 THUỘC CHƯƠNG TRÌNH 1133**

Về “tiếp tục tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo ở xã, phường, thị trấn giai đoạn 2013 - 2016”

Theo Quyết định số 409/QĐ-TTg ngày 09/4/2012 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Chương trình hành động thực hiện Kết luận số 04-KL/TW ngày 19/4/2011 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa XI) và Quyết định số 1133/QĐ-TTg ngày 15/7/2013 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt và tổ chức thực hiện các Đề án tại Quyết định số 409/QĐ-TTg, Thanh tra Chính phủ được giao chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp, Bộ Thông tin và Truyền thông, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Hội Nông dân Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam thực hiện Đề án “Tiếp tục tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo ở xã, phường, thị trấn giai đoạn 2013 - 2016” (Đề án số 1, gọi tắt là Đề án 1-1133). Sau 04 năm triển khai thực hiện Đề án, theo báo cáo của 60/63 tỉnh, thành phố, Thanh tra Chính phủ báo cáo tổng kết thực hiện Đề án như sau:

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN ĐỀ ÁN**1. Công tác chỉ đạo và tổ chức thực hiện Đề án**

- *Việc thành lập Ban chỉ đạo Đề án các cấp:* Đề triển khai thực hiện Đề án, Tổng Thanh tra Chính phủ đã ban hành Quyết định số 2299/QĐ-TTCP ngày 9/10/2013 thành lập Ban chỉ đạo Đề án 1-1133 của Thanh tra Chính phủ do đồng chí Phó Tổng Thanh tra làm Trưởng Ban, đại diện lãnh đạo các cơ quan phối hợp là thành viên Ban chỉ đạo¹, phân công Vụ Pháp chế - Thanh tra Chính phủ giúp việc cho Ban chỉ đạo Đề án. Theo hướng dẫn của Thanh tra Chính phủ, thanh tra các tỉnh, thành phố đã tham mưu cho Chủ tịch UBND tỉnh, thành phố thành lập Ban chỉ đạo Đề án cấp tỉnh, xây dựng quy chế hoạt động, kế hoạch thực hiện Đề án tại địa phương. Đến nay, các tỉnh, thành phố đã thành lập Ban chỉ đạo thực hiện Đề án cấp tỉnh, trong đó, đa số tỉnh, thành phố đã thành lập Ban chỉ đạo Đề án 1-1133 độc lập. Tuy nhiên, một số tỉnh không thành lập Ban chỉ đạo Đề án 1-1133 riêng mà lồng ghép với Ban chỉ đạo thực hiện các Chương trình, Đề án tăng cường công tác phổ biến, giáo dục trên

¹ Ban Chỉ đạo Đề án 1-1133 ở Trung ương đã được kiện toàn theo Quyết định 3614/QĐ-TTCP ngày 7/12/2015 của Tổng thanh tra Chính phủ về việc thay đổi thành viên Ban Chỉ đạo và Tổ giúp việc Đề án

địa bàn tỉnh (Hậu Giang, An Giang, Điện Biên, Tuyên Quang...), hoặc cũng có tình không thành lập Ban chỉ đạo Đề án 1-1133 mà giao cho Hội đồng phối hợp phô biến, giáo dục pháp luật của tỉnh trực tiếp chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện Đề án trên địa bàn tỉnh và giao cho thanh tra tỉnh làm tham mưu (Đồng Nai...).

- *Việc xây dựng kế hoạch thực hiện Đề án:* Ngày 30/12/2013, Thanh tra Chính phủ đã ban hành Kế hoạch số 3177/KH-TTCP, phân công cụ thể trách nhiệm của cơ quan chủ trì, cơ quan phối hợp và thời gian, tiến độ từng năm, từng hoạt động cụ thể. Trên cơ sở Kế hoạch này, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam đã ban hành Kế hoạch số 29-KH/HNDTW ngày 20/01/2014 để triển khai các nhiệm vụ được phân công trong Đề án, đồng thời chỉ đạo các cấp Hội tăng cường công tác tuyên truyền, phô biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho nông dân. Đối với địa phương, trên cơ sở mục tiêu, nội dung của Đề án 1-1133 và hướng dẫn của Thanh tra Chính phủ, thanh tra các tỉnh, thành phố đã xây dựng kế hoạch hoặc tham mưu cho UBND tỉnh, thành phố xây dựng kế hoạch thực hiện Đề án với các hoạt động cụ thể của cả giai đoạn. Hàng năm, thanh tra các tỉnh ban hành kế hoạch thực hiện Đề án làm cơ sở cho cấp huyện xây dựng và thực hiện kế hoạch tại địa phương.

- *Công tác chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện Đề án:* Do Đề án 1-1133 là sự phát triển kết quả và kinh nghiệm của Đề án 3 - 212 về “Tăng cường công tác phô biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo ở xã, phường, thị trấn giai đoạn 2006 - 2010”, nên Ban chỉ đạo Đề án 1- 1133 của Thanh tra Chính phủ đã không tổ chức Hội nghị triển khai thực hiện Đề án này mà ban hành văn bản hướng dẫn các địa phương thống nhất cách thức tổ chức thực hiện Đề án². Bên cạnh đó, hàng năm, Thanh tra Chính phủ đều có văn bản hướng dẫn trọng tâm việc thực hiện Đề án³ tới các địa phương và các cơ quan liên quan. Theo hướng dẫn của Thanh tra Chính phủ, UBND và Ban chỉ đạo Đề án cấp tỉnh đã ban hành các văn bản chỉ đạo cấp huyện triển khai thực hiện Đề án; chỉ đạo thanh tra cấp huyện chủ trì, phối hợp với các sở, ngành liên quan hoàn thành các thủ tục trình UBND cùng cấp thành lập Ban chỉ đạo cấp huyện; xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện Đề án tại địa phương. UBND cấp huyện cũng đã có văn bản chỉ đạo, hướng dẫn cấp xã phối hợp tổ chức tuyên truyền, phô biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho cán bộ, nhân dân.

- *Công tác kiểm tra việc thực hiện Đề án:* Ở cấp Trung ương, hoạt động kiểm tra việc thực hiện Đề án được thực hiện trong năm 2015 và 2016. Năm 2015, Thanh tra Chính phủ đã tổ chức 03 đoàn kiểm tra tại các tỉnh Vĩnh Phúc, Thái Nguyên, Cao Bằng, Bắc Kạn, Hà Nam, Thái Bình, Quảng Bình, Quảng Trị, Vĩnh Long, Long An, Bình Dương, Bình Phước và Tp.Hồ Chí Minh; kết quả kiểm tra đã được báo cáo Bộ

² Văn bản số 233/TTCP-PC ngày 17/02/2014 về thực hiện Đề án 1-1133/2013/QĐ-TTg.

³ Văn bản số 696/TTCP-PC ngày 02/4/2015 về hướng dẫn thực hiện Đề án 1-1133 trong năm 2015; văn bản số 3832/TTCP- PC ngày 23/12/2015 về hướng dẫn thực hiện Đề án 1-1133 trong năm 2016

Tư pháp⁴. Năm 2016, Thanh tra Chính phủ tổ chức kiểm tra việc thực hiện Đề án tại các tỉnh Cà Mau, Bạc Liêu, Sóc Trăng, Bắc Ninh, Hưng Yên và Điện Biên.

Tại địa phương, căn cứ Kế hoạch số 2201/KH-TTCP ngày 03/8/2015 và văn bản số 3832/TTCP- PC ngày 23/12/2015 của Thanh tra Chính phủ về việc hướng dẫn thực hiện Đề án năm 2016, các UBND và Ban chỉ đạo Đề án 1-1133 cấp tỉnh đã chủ động thực hiện kiểm tra việc thực hiện Đề án tại địa phương mình. Việc kiểm tra, đôn đốc thực hiện Đề án được giao cho Hội đồng phối hợp công tác phổ biến, giáo dục pháp luật hoặc thanh tra cấp tỉnh chủ trì, phối hợp với Sở Tư pháp và các cơ quan liên quan thực hiện. Ngoài ra, UBND cấp tỉnh và Ban chỉ đạo Đề án 1-1133 cấp tỉnh đã hướng dẫn các đơn vị cấp dưới tự kiểm tra và báo cáo kết quả về UBND tỉnh qua thanh tra tinh để tổng hợp, báo cáo Thanh tra Chính phủ.

- *Công tác tổng kết việc thực hiện Đề án:* Hàng năm, trên cơ sở báo cáo kết quả thực hiện Đề án ở địa phương, Thanh tra Chính phủ tổng hợp thông tin, xây dựng báo cáo kết quả thực hiện Đề án gửi Bộ Tư pháp, Văn phòng Chính phủ⁵ và lồng ghép nội dung thực hiện Đề án trong tổng kết hoạt động của ngành thanh tra. Đề tổng kết Đề án trên phạm vi cả nước, Thanh tra Chính phủ đã ban hành Văn bản số 800/TTCP-PC ngày 21/4/2016 về việc hướng dẫn địa phương tổng kết Đề án và văn bản số 801/TTCP- PC ngày 21/4/2016 gửi các cơ quan phối hợp về việc tổng kết Đề án. Theo các hướng dẫn trên, các UBND cấp tỉnh đều xây dựng kế hoạch tổng kết việc thực hiện Đề án, tiến hành tổng kết Đề án từ cấp xã và báo cáo kết quả tổng kết Đề án gửi Thanh tra Chính phủ. Trên cơ sở báo cáo tổng kết của 60/63 tỉnh, thành phố⁶; căn cứ hướng dẫn của Bộ Tư pháp và tình hình thực tế, Thanh tra Chính phủ đã tổ chức Hội nghị của Ban chỉ đạo Đề án để tổng kết 04 năm thực hiện Đề án.

2. Kết quả thực hiện các nhiệm vụ của Đề án (có Phụ lục kèm theo)

2.1. Tuyên truyền, phổ biến pháp luật trên phương tiện truyền thông

- Ở cấp Trung ương, theo Kế hoạch số 3177/KH-TTCP ngày 30/12/2015 của Thanh tra Chính phủ, Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam đã xây dựng chương trình, kế hoạch, thời lượng phát sóng và đã tổ chức có hiệu quả cao việc phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại; tố cáo trên sóng phát thanh, truyền hình. Đài Tiếng nói Việt Nam đã phối hợp với Ban chỉ đạo cải cách tư pháp Trung ương, Bộ Tư pháp, Thanh tra Chính phủ, Tòa án nhân dân tối cao, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao, Bộ Công an, các địa phương để thực hiện nhiều chương trình chuyên đề, tọa đàm, phân tích, tư vấn liên quan đến phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung và pháp luật về khiếu nại, tố cáo nói riêng. Các chương trình này được thực hiện trên Hệ Thời sự - Chính trị - Tổng hợp (VOV1), Hệ Văn hóa - Đời sống - Khoa giáo (VOV2), Kênh

⁴ Báo cáo số 3490/BC-TTCP ngày 26/11/2015 về kết quả kiểm tra việc thực hiện Đề án.

⁵ Báo cáo số 279/BC-TTCP ngày 02/02/2015 về việc báo cáo kết quả thực hiện Đề án năm 2014; Báo cáo số 86/BC-TTCP ngày 18/01/2016 về việc báo cáo kết quả thực hiện Đề án năm 2015, năm 2016.

⁶ Các tỉnh Bạc Liêu, Đồng Tháp, Bình Phước không có báo cáo tổng kết Đề án.

Truyền hình Quốc hội Việt Nam, Báo điện tử vov.vn, các cơ quan thường trú của Đài Tiếng nói Việt Nam tại 06 khu vực trên cả nước thông qua nhiều thứ tiếng của các dân tộc thiểu số. Việc thực hiện Đề án 1-1133 được Đài Tiếng nói Việt Nam lồng ghép với thực hiện Đề án “tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trên Đài Tiếng nói Việt Nam giai đoạn 2013 - 2016” mà Đài được giao chủ trì. Đài Truyền hình Việt Nam đã thực hiện tuyên truyền pháp luật về khiếu nại, tố cáo qua các bản tin thời sự, chuyên đề, chuyên mục hoặc lồng ghép trong các chương trình truyền hình. Trong đó, nội dung tuyên truyền pháp luật về khiếu nại, tố cáo đậm nét nhất là các chương trình trên VTV1, VTV2, VTV5. Trong giai đoạn 2013 - 2016, Đài Truyền hình Việt Nam đã thực hiện 24 chương trình, chuyên mục cụ thể (không bao gồm tin tức Thời sự).

- Bộ Thông tin và Truyền thông đã chỉ đạo, định hướng các cơ quan báo chí thông tin kịp thời, chính xác, khách quan về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo; giải đáp pháp luật về khiếu nại, tố cáo; phỏng vấn, tọa đàm về pháp luật, kinh nghiệm trong công tác giải quyết tố cáo.... Bên cạnh đó, Bộ Thông tin và Truyền thông đã chỉ đạo các Sở Thông tin và Truyền thông cấp tỉnh định hướng nội dung tuyên truyền về khiếu nại, tố cáo cho các cơ quan báo chí địa phương; chỉ đạo cơ quan báo chí địa phương phối hợp chặt chẽ với Sở Tư pháp, Thanh tra tỉnh và các cơ quan, tổ chức, đoàn thể cấp tỉnh tổ chức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo tới các cấp xã, đặc biệt là vùng sâu, vùng xa, vùng có điều kiện kinh tế khó khăn.

- Trong 04 năm, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam đã tuyên truyền trên Cổng thông tin điện tử của Hội được 1.180 tin bài; trên Báo Nông thôn Ngày Nay được 900 tin, bài, phóng sự và 120 bài viết, nghiên cứu trên Tạp chí Nông thôn mới. Bên cạnh đó, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam còn đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền phổ biến, tư vấn pháp luật trên Đài Truyền hình Việt Nam qua chuyên mục “Hỏi - đáp chính sách pháp luật” thực hiện 60 số phát trên kênh Thông tấn xã Việt Nam; phối hợp xây dựng 36 chuyên mục “Phổ biến pháp luật cho nông dân”.

- Ở địa phương, việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật qua đài phát thanh, truyền hình, báo chí đã được các tỉnh, thành phố hết sức quan tâm. Các Sở Thông tin và Truyền thông, Đài Phát thanh và Truyền hình và Báo của tỉnh đã chủ động xây dựng kế hoạch tuyên truyền với nội dung và hình thức phong phú. Bên cạnh đó, việc tuyên truyền pháp luật thông qua hệ thống truyền thanh xã, phường, thị trấn đã được hầu hết các địa phương đặc biệt chú trọng. Ngoài ra, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật còn được một số địa phương thực hiện thông qua việc đăng tải thông tin trên bản tin công tác tư pháp, thông qua hoạt động tiếp xúc đối thoại, hòa giải, tiếp công dân định kỳ, trợ giúp pháp lý và các sinh hoạt của các tổ chức tự quản của nhân dân. Theo báo cáo của các tỉnh, thành phố, trong giai đoạn 2013 - 2016, các tỉnh, thành phố đã có 952.890 tin, bài và 133.740 chuyên mục với thời lượng hơn

200.000 giờ tuyên truyền, phổ biến về pháp luật khiếu nại, tố cáo được thực hiện qua các phương tiện truyền thông và các hình thức khác.

2.2. Biên soạn, phát hành tài liệu tuyên truyền

Thanh tra Chính phủ đã tổ chức biên soạn và phát hành trên trang thông tin điện tử của Thanh tra Chính phủ bộ tài liệu phục vụ tuyên truyền gồm 08 tài liệu: Sách hỏi đáp pháp luật về khiếu nại; sách hỏi đáp pháp luật về tố cáo; sách tìm hiểu pháp luật về khiếu nại; sách tìm hiểu pháp luật về tố cáo; sách hướng dẫn nghiệp vụ giải quyết khiếu nại, giải quyết tố cáo; sách hướng dẫn kỹ năng tuyên truyền, phổ biến pháp luật về khiếu nại, tố cáo; băng phát thanh tuyên truyền pháp luật về khiếu nại, tố cáo dùng cho hệ thống truyền thanh cấp xã; tờ gấp “Một số điều cần biết về khiếu nại và giải quyết khiếu nại” và “Một số điều cần biết về tố cáo và giải quyết tố cáo”, được biên dịch sang 5 thứ tiếng Khmer, Mông, Ê đê, Gio Rai, Chăm.

Hàng năm, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam đều tiến hành biên soạn, in ấn, phát hành Sổ tay phổ biến pháp luật cho bà con nông dân dưới hình thức hỏi - đáp; tờ gấp phổ biến pháp luật với nội dung giới thiệu pháp luật về khiếu nại, tố cáo, hòa giải, đất đai và một số tình huống pháp luật thường xảy ra mâu thuẫn, xung đột trong đời sống nông dân, nông thôn. Từ năm 2014 đến 2016, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam đã biên soạn được 08 cuốn sổ tay phổ biến pháp luật với lượng in ấn gần 50.000 cuốn, 40 loại tờ gấp phát hành đến Hội nông dân Việt Nam tại 63 tỉnh, thành phố.

Trên cơ sở bộ tài liệu do Thanh tra Chính phủ cung cấp và căn cứ hướng dẫn của Thanh tra Chính phủ về việc sử dụng bộ tài liệu này⁷, các địa phương đã chủ động nhân bản, phát hành rộng rãi bộ tài liệu tới các nhóm đối tượng phù hợp. Bên cạnh đó, Thanh tra một số tỉnh đã biên soạn, phát hành thêm các tài liệu hướng dẫn kỹ năng tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, hòa giải ở cơ sở, giải đáp pháp luật và các tờ rơi tuyên truyền khác phù hợp với đặc thù của địa phương. Ngoài ra, tại một số địa phương, Thanh tra tỉnh đã đăng tải bộ tài liệu của Thanh tra Chính phủ trên trang thông tin điện tử của Thanh tra tỉnh và có văn bản thông báo, đề nghị các sở, ban, ngành, UBND cấp huyện truy cập trang thông tin điện tử của Thanh tra tỉnh để cập nhật tài liệu tập huấn, phổ biến pháp luật khiếu nại, tố cáo. Theo báo cáo của các tỉnh, thành phố, trong giai đoạn 2013 - 2016, các tỉnh, thành phố đã phát hành 184.247 cuốn sách tìm hiểu Luật khiếu nại, 195.635 cuốn sách tìm hiểu Luật tố cáo, 141.245 cuốn sách hỏi đáp Luật khiếu nại, 140.401 cuốn sách hỏi đáp Luật tố cáo; 127.552 cuốn sách hướng dẫn nghiệp vụ, 100.849 cuốn sách về kỹ năng tuyên truyền, 7.298.961 tờ gấp - trong đó có 113.050 tờ gấp bằng tiếng dân tộc, 10.955 băng đĩa hình tuyên truyền, 356.174 bản tin pháp luật và gần 1.000.000 tài liệu khác.

⁷ Văn bản số 1874/TTCP-PC ngày 13/8/2014 của Thanh tra Chính phủ về tài liệu tuyên truyền, phổ biến pháp luật khiếu nại, tố cáo

2.3. Tập huấn cho cán bộ, công chức và người có trách nhiệm

Ban chỉ đạo Đề án cấp tỉnh và thanh tra cấp tỉnh đã tham mưu cho UBND cấp tỉnh chỉ đạo các cấp, ngành tổ chức các cuộc tập huấn nghiệp vụ và các hội nghị tuyên truyền, phổ biến pháp luật về khiếu nại, tố cáo. Hầu hết, các địa phương đã tổ chức được các lớp bồi dưỡng, tập huấn về pháp luật khiếu nại, tố cáo, kỹ năng tuyên truyền cho cán bộ, công chức, người có trách nhiệm trong công tác này. Trong giai đoạn thực hiện Đề án, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam đã phối hợp với Hội Nông dân 41 tỉnh, thành phố tổ chức được 82 lớp tập huấn pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho 7.380 học viên là cán bộ, hội viên, nông dân, cộng tác viên, tuyên truyền viên câu lạc bộ của xã, phường, thị trấn. Bên cạnh đó, Hội Nông dân Việt Nam và Mặt trận Tổ quốc cấp tỉnh, cấp huyện đã chủ động phối hợp với Thanh tra tỉnh, Thanh tra huyện tổ chức nhiều cuộc tuyên truyền pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho hội viên và nông dân.

2.4. Tuyên truyền, phổ biến trực tiếp pháp luật về khiếu nại, tố cáo

Theo Kế hoạch của Ban chỉ đạo Đề án cấp Trung ương, mỗi tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có trách nhiệm chọn điểm (ít nhất 3 đơn vị cấp xã/huyện) nơi có khiếu nại, tố cáo phức tạp, công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo hiệu quả thấp, nhận thức của người dân còn hạn chế để tiến hành tuyên truyền trực tiếp pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho nhân dân. Việc tuyên truyền, phổ biến được thực hiện dưới hình thức tọa đàm, nói chuyện chuyên đề, giải đáp thắc mắc, lồng ghép với các sinh hoạt chính trị, văn hóa của nhân dân địa phương. Đến nay, tất cả các địa phương đều đã tổ chức được nhiều hội nghị tuyên truyền, phổ biến trực tiếp pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho nhân dân ở xã, phường, thị trấn. Ngoài các hoạt động trên, một số địa phương đã tổ chức cuộc thi tìm hiểu pháp luật về khiếu nại, tố cáo và nhận được sự hưởng ứng của đông đảo cán bộ, nhân dân (Yên Bái, Vĩnh Phúc, Phú Thọ...). Theo báo cáo của các tỉnh, thành phố, 04 năm qua đã có 262.814 cuộc tuyên truyền, phổ biến trực tiếp pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho nhân dân với hàng vạn lượt người tham dự.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Về hiệu quả tuyên truyền của Đề án

- *Thành công:* Sau 4 năm thực hiện, trên phạm vi toàn quốc, về cơ bản, các mục tiêu của Đề án đã được hoàn thành. Đa số các địa phương đều khẳng định có sự chuyển biến tích cực, rõ nét trong nhận thức pháp luật và trong hành vi thực hiện pháp luật về khiếu nại, tố cáo của người dân ở cấp xã, phường, thị trấn - nhất là việc nhận thức đúng và thực hiện đúng quyền, nghĩa vụ của bà con trong khiếu nại, tố cáo; nhận thức pháp luật, ý thức trách nhiệm và kỹ năng tuyên truyền và giải quyết khiếu nại, tố cáo của nhiều cán bộ, công chức cấp xã, các cán bộ đoàn thể được nâng lên đáng kể; quan hệ phối hợp giữa các cấp chính quyền và các tổ chức đoàn thể trong việc tuyên truyền pháp luật về khiếu nại, tố cáo ngày càng được tăng cường; tình hình khiếu nại, tố cáo trên các địa bàn có nhiều chuyển biến tích cực; số lượng đơn, thư khiếu nại, tố

cáo có chiều hướng giám đáng kể. Kết quả thực hiện Đề án đã góp phần ổn định an ninh chính trị và trật tự xã hội ở cơ sở.

- *Hạn chế*: Ở một số địa phương, hiểu biết về pháp luật và kỹ năng áp dụng pháp luật, kỹ năng tuyên truyền, phổ biến pháp luật về khiếu nại, tố cáo của một bộ phận không nhỏ cán bộ, công chức cấp xã còn bất cập; nhiều cán bộ, công chức cấp xã vẫn chưa nhận thức đầy đủ về trách nhiệm trong công tác tuyên truyền pháp luật về khiếu nại, tố cáo và giải quyết khiếu nại, tố cáo; chất lượng tuyên truyền pháp luật về khiếu nại, tố cáo chưa cao; hiệu quả giải quyết khiếu nại, tố cáo ở một số địa phương còn thấp; còn nhiều trường hợp công dân không thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ trong khiếu nại, tố cáo, có hành vi quá khích, tụ tập đông người gây áp lực đối với chính quyền, tác động xấu đến an ninh, trật tự tại một số địa phương.

2. Về công tác tổ chức thực hiện Đề án

- *Thành công*: Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo đã thu hút sự quan tâm của cả hệ thống chính trị. Trong đó, các cơ quan, đơn vị có trách nhiệm chính đã phối hợp chặt chẽ, chủ động khắc phục khó khăn, thực hiện có hiệu quả cao các mục tiêu, nhiệm vụ của Đề án. Thanh tra Chính phủ đã làm tốt vai trò cơ quan chủ trì, điều phối thực hiện Đề án; đã tích cực, chủ động chỉ đạo, hướng dẫn và phối hợp với các Bộ ngành, đoàn thể ở Trung ương, UBND cấp tỉnh chỉ đạo các ngành, các cấp của địa phương trong thực hiện Đề án. Công tác xây dựng đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật đã được chú trọng. Đội ngũ cán bộ, công chức cấp cơ sở từng bước được chuẩn hóa về năng lực pháp luật và kỹ năng làm việc.

Việc lồng ghép thực hiện Đề án 1-1133 với các đề án, chương trình, hoạt động khác tại địa phương đã hạn chế sự trùng lắp trong thực hiện nhiệm vụ chung. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo đã được kết hợp với việc tuyên truyền về nhiệm vụ chính trị của địa phương và cơ quan, đơn vị; được lồng ghép có hiệu quả trong hoạt động của cán bộ, công chức, viên chức khi thực hiện nhiệm vụ công vụ, đặc biệt là khi tiếp xúc, giải quyết các công việc với nhân dân.

- *Hạn chế*: Việc thành lập Ban chỉ đạo Đề án ở các địa phương không thống nhất. Nhiều tỉnh, thành phố không thành lập Ban chỉ đạo riêng cho Đề án 1-1133 mà thành lập Ban chỉ đạo chung của Chương trình 1133 (gồm 7 tiểu Đề án) nên việc thực hiện Đề án gặp khó khăn. Ở hầu hết các địa phương, việc thực hiện Đề án bị chậm so với tiến độ; ở một số tỉnh, việc triển khai Đề án bị dồn vào năm 2015. Trong thực hiện Đề án, một số cấp chính quyền địa phương còn bị động vào hướng dẫn của cấp trên nên không bảo đảm tiến độ. Nhiều địa phương chưa tập trung sự quan tâm vào các đối tượng thụ hưởng từ Đề án là bà con nhân dân và cán bộ, công chức cấp xã; nội dung tuyên truyền còn sơ sài, chưa phù hợp với thực tế và nhận thức của nhân dân ở cơ sở; hình thức tuyên truyền còn đơn điệu, chưa thu hút sự quan tâm của người dân.

3. Nguyên nhân của hạn chế

- Một số địa phương chưa nhận thức đúng vai trò, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo nên việc tham mưu, chỉ đạo, tổ chức thực hiện Đề án thiếu chủ động, hiệu quả và thường xuyên;

- Các cơ quan, tổ chức được phân công thực hiện Đề án còn bị chi phối bởi các nhiệm vụ khác của ngành và địa phương nên việc thực hiện Đề án chưa được tập trung, thống nhất và thiếu sự phối hợp thường xuyên.

- Đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đa số là kiêm nhiệm, kỹ năng tuyên truyền còn hạn chế.

- Về kinh phí thực hiện đề án: Ở Trung ương, việc cấp kinh phí hàng năm cho các cơ quan phối hợp thực hiện Đề án (Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam...) chưa được Bộ Tài chính chấp nhận mặc dù các cơ quan này đã có đề xuất và đã kiến nghị với Bộ Tư pháp. Ở địa phương, kinh phí thực hiện Đề án được quan tâm hơn nhưng đa số tỉnh, thành phố vẫn gặp khó khăn do phải tự cân đối ngân sách, một số địa phương không bố trí riêng kinh phí hoặc chỉ bố trí kinh phí của năm 2016 để thực hiện Đề án (Hải Phòng, Thái Nguyên...). Chế độ cho báo cáo viên, tuyên truyền viên và hòa giải viên chưa thật sự khuyến khích đội ngũ này trong công tác tuyên truyền pháp luật. Theo báo cáo của các tỉnh, thành phố, trong 04 năm, tổng kinh phí thực hiện Đề án khoảng 89 tỷ đồng.

III. MỘT SỐ BÀI HỌC KINH NGHIỆM

Một số kinh nghiệm rút ra từ thực tiễn thực hiện Đề án 1-1133 như sau:

Một là, cần có sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo tập trung, thống nhất, kịp thời, thường xuyên của cấp ủy đảng và chính quyền các cấp từ Trung ương đến địa phương; sự tham gia có trách nhiệm và sự phối hợp chặt chẽ giữa các ban, ngành, đoàn thể ở cơ sở trong thực hiện Đề án; sự gắn kết chặt chẽ giữa Đề án với nhiệm vụ chính trị của địa phương, cơ quan, đơn vị.

Hai là, cần chủ động xây dựng kế hoạch thực hiện Đề án cho cả giai đoạn, từng năm, từng hoạt động cụ thể, trong đó xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm và dự kiến kinh phí trình cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Ba là, cần đặc biệt quan tâm xây dựng đội ngũ cán bộ tuyên truyền có hiểu biết về pháp luật, có kỹ năng và kinh nghiệm thực tiễn, có lòng nhiệt huyết và sự am hiểu về tình hình địa bàn và đối tượng tuyên truyền.

Bốn là, cần xác định đối tượng trọng tâm tuyên truyền, phổ biến pháp luật về khiếu nại, tố cáo là bà con nhân dân ở xã, phường, thị trấn, nhất là những người nông dân bị nhà nước thu hồi đất phục vụ các dự án phát triển kinh tế, xã hội.

Năm là, nội dung tuyên truyền phải ngắn gọn, dễ hiểu và phù hợp với nhu cầu của người dân; cần thông qua những ví dụ, tình huống cụ thể liên quan trực tiếp đến quyền lợi của người dân; hình thức tuyên truyền cần hấp dẫn để người dân dễ tiếp thu.

Sáu là, chú trọng hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện Đề án. Bảo đảm đầy đủ nguồn lực về con người, kinh phí cho hoạt động tuyên truyền.

Bảy là, động viên, khen thưởng kịp thời tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc, đồng thời chấn chỉnh những biểu hiện thiếu trách nhiệm trong thực hiện Đề án.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Trong những năm tới, người dân ở khu vực nông thôn sẽ tiếp tục có khả năng bị thu hồi đất phục vụ chủ trương đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Do đó, tình hình khiếu nại, tố cáo về đất đai của bà con nông thôn vẫn có thể diễn biến phức tạp. Trên cơ sở kết quả thực hiện Đề án 1-1133, Thanh tra Chính phủ kiến nghị Thủ tướng Chính phủ giao cho Hội Nông dân Việt Nam chủ trì, phối hợp xây dựng và triển khai thực hiện Đề án tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho bà con nông dân trên phạm vi cả nước.

2. Kiến nghị Thủ tướng Chính phủ giao cho Hội đồng phổ biến, giáo dục pháp luật ở địa phương trách nhiệm thường xuyên tổ chức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo cho cán bộ, nhân dân ở cấp xã; chỉ đạo UBND các tỉnh, thành phố có tình trạng khiếu nại, tố cáo phức tạp, kéo dài cần tiếp tục tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại; tố cáo.

3. Đề nghị Bộ Tư pháp thường xuyên hướng dẫn các Bộ, ngành, địa phương tiếp tục thực hiện các mục tiêu của Chương trình hành động thực hiện Kết luận số 04-KL/TW ngày 19/4/2011 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa XI); đề nghị các cơ quan có thẩm quyền quan tâm bố trí kinh phí từ ngân sách Trung ương cho công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tại địa phương, đặc biệt là kinh phí thực hiện các Đề án tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật của Chính phủ.

Trên đây là Báo cáo tổng kết thực hiện Đề án 1-1133 về “Tiếp tục tăng cường công tác phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo ở xã, phường, thị trấn giai đoạn 2013 - 2016”. /*Phó*

Nơi nhận:*(khu)*

- Thủ tướng Chính phủ;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Tổng Thanh tra Chính phủ;
- Các Phó Tổng Thanh tra;
- Thành viên Ban Chỉ đạo Đề án 1-1133;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Lưu: VT, PC.

KT. TỔNG THANH TRA
PHÓ TỔNG THANH TRA
TRƯỞNG BAN CHỈ ĐẠO ĐỀ ÁN 1-1133

Nguyễn Văn Thành
Nguyễn Văn Thành

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH BÌNH ĐỊNH**

Số: 1956/SY-UBND

Nơi nhận:

- Thanh tra tỉnh;
- Ban Tiếp công dân tỉnh;
- Lưu: VT (02b)

SAO Y BẢN CHÍNH

Bình Định, ngày 26 tháng 12 năm 2016

**TL. CHỦ TỊCH
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Nguyễn Thái Bình